

תלמוד ישראלי
הדף היומי לילדים

סדר קדשים | מסכת זבחים ס"ה-ע"א
פרשת חוקת | ד'- י' בתמוז (17-23 ליוני)

דף ס"ה: קרבנות העוף

על הפתח היה למלוך את קרבות העוף ולהכין אותם להקרבה על גבי המזבח, זאת על פי הפסוק בתורה בספר ויקרא: **”וַיִּשְׁמַע אֱתוֹ בְּכַנְפָּיו”**. משמשון הגיבור שחי בתקופת השופטים, והיה שופט בעצמו, למד התלמוד כיצד עושים זאת. שמשון ירד עם אביו ועם אמו לתמנת כשהגיע שמשון הגיבור לכרמים, לפתע נשאג לקראתו כפיר אריות. ה' עזר לשמשון והפסוק מספר בספר שופטים: **”וַתִּצָּלַח עָלָיו רֹחַ ה' וַיִּשְׁמַעֲהוּ כַּשְׁשֵׁט הַגָּדִי וּמֹאוֹמָה אֵין בִּידוֹ”**. כה עצומה הייתה גבורתו עד שאפילו כלי כלי מלחמה הוא שיסע את האריה במו ידיו.

דף ס"ו: "לא יבדיל"

מהפסוק בספר ויקרא "וְשַׁמַּע אֹתוֹ בְּכִנְפָיו **לֹא יִבְדִּיל**", חז"ל דרשו שאין כונת הפסוק **שאסור** לכהן להבדיל את העוף לשני חלקים, אלא שכונת הפסוק שהכהן **אינו חייב** לעשות כן.

אמר מעתה: **"לא יבדיל" - אינו חייב להבדיל.**

על המפה | 📍

נחל פרת

נחל פרת, המכונה גם ואדי קלט, יורד מאזור נה יעקב בירושלים, ונשפך ללבקעת הירדן ממזרח ליריחו. אורכו של הנחל כ-30 ק"מ. בעבר היה הנחל הגבול בין מדבר יהודה למדבר בנימין.

הנחל מזכר בספר ירמיהו, שם מסופר שה' ציווה על ירמיהו להטמין בו את אזור הפשתים שלבש. **נחל פרת נובעים שלושה מעיינות גדולים: עין פרת, עין מבוט (עין פואר) ועין קלט.** יש הסבורים שערץ עין קלט הוא "נחל כרית", בו הסתתר אליהו הנביא בשנות הבצורת. מי המעיינות זורמים באפיק הנחל, ולכן הוא עשיר מאוד בצמחייה ובבעלי חיים כמו צבאים ושפני סלעים. לאורך הנחל עוברת אמת מים קדומה מתקופת הורדוס, ובמקום נמצאים כמה מנזרים מהתקופה הביזנטית, ומקום המכונה קבור בני-אסראיל (קבר בני ישראל).

נחל פרט (Wikipedia, Jewbask)

דף ס"ז: קרבן יולדת

בְּזֶמַן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הָיְתָה אִשָּׁה שֶׁחָפְרָה בְּגָלִיל. הִיא הִתְפַּלְלָה לֵה' שֶׁתִּזְכֶּה לֵלֶדֶת בֶּן, וְאָכַן תּוֹךְ זָמַן קָצֵר גִּלְתָּה לְשִׁמְחָתָה שֶׁהִיא בִּהְיוֹן. אָמְרָה הָאִשָּׁה: "הֲרִי עָלַי קֹן אִם אֶלֶד זָכָר" - אִם יוֹלֵד לִי בֶן, אָבִיא זֶג תּוֹרִים אוֹ בְנֵי יוֹנָה לְקַרְבָּן!

וְהִנֵּה בָּבֹא הַעֵת יֹלְדָה הָאִשָּׁה בֶּן זָכָר, בְּרִיא וְחֻמוֹד. כִּאֲשֶׁר עָלְתָה לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ לְהָבִיא אֶת הַקָּרְבָּן, אָמַר לָהּ הַכֹּהֵן שֶׁהִיא צָרִיכָה לְהָבִיא שְׁנֵי קָנִים - שְׁנֵי זִגְגוֹת שֶׁל תּוֹרִים אוֹ בְנֵי יוֹנָה.

הַתְּפִלָּה הָאִשָּׁה: "הֲרִי נִדְרָתִי שֶׁאָבִיא רֶק קֹן אֶחָד?"

הַשִּׁב לָהּ הַכֹּהֵן: "אָכֵן, אָכֵל בְּנוֹסָף לְקֹן שֶׁנִּדְרַתְּ עָלֶיךָ לְהָבִיא קֹן נוֹסָף לְקַרְבָּן יוֹלְדָת, שֶׁכָּל אִשָּׁה צָרִיכָה לְהָבִיא אַחֵר הַלֵּדָה, וְלָכֵן אֶת צָרִיכָה לְהָבִיא בְּיַחַד אֶרְבָּעָה עוֹפוֹת לְקַרְבָּן."

דף ס"ח: כֹּהֵן שֶׁהָיָה פָּסוּל לַעֲבוּדָה

מָה הַדִּין בְּמִקְרָה שֶׁכֹּהֵן שֶׁהָיָה פָּסוּל לַעֲבוּדָה וּבָכֵל זֹאת הוּא מֶלֶךְ אֶת הָעוֹפוֹת? הָאֵם גַּם הָעוֹפוֹת הִלְלוּ שֶׁנִּמְלְקוּ עַל יְדֵי כֹהֵן שְׂאִינוֹ רָאוּי, וְנִפְסְלוּ, מִטְּמְאִים אֶת מִי שִׁיאֲכַל מֵהֶם?

הַתְּשׁוּבָה הִיא לֹא, כִּי קִיַּמְתָּ דְרָשָׁה מִיּוֹחֶדֶת שֶׁעוֹף שֶׁהִגִּיעַ לַעֲזָרָה שֶׁל בֵּית הַמִּקְדָּשׁ כִּשְׁהוּא כָּשֶׁר, וְנִפְסַל רֶק בְּתוֹךְ בֵּית הַמִּקְדָּשׁ - אֵין דִּינוֹ כְּנִכְלָה וּלְפִיכָף הוּא אֵינוֹ מִטְמֵא בְּבֵית הַכֹּהֲלִיעָה בְּגִירוֹ.

דף ס"ט: קל וחומר

אֶחָד הַמִּקְרוֹת שֶׁמֶהֱם יוֹדְעִים לַלְמוּד דְּרָשֶׁת קַל וְחוֹמֶר הוּא מִן הַמַּעֲשֶׂה שֶׁאַרְעָה בְּמִרְיָם הַנְּבִיאָה. אַחֲרֵי שֶׁהָיָה דִּיכָרָה לְשׁוֹן הָרַע עַל מַשֶּׁה רָבִנוּ, ה' הָעֲנִישׁ אוֹתָהּ בְּצָרַעַת, וְכִשְׁמַשָּׁה הִתְפַּלֵּל לֵה' שִׁיִּרְפָּא אוֹתָהּ אָמַר לוֹ ה': הֲרִי אִם אָכֵא שְׁלָה הָיָה כּוֹעֵס עָלֶיהָ הִיא הָיְתָה צָרִיכָה לְהִכָּלֵם וְלְהִסְתַּר מִפְּנֵיו שֶׁבָּעָה יָמִים, קַל וְחוֹמֶר שֶׁכָּף עָלֶיהָ לַעֲשׂוֹת אִם ה' כָּעַס עָלֶיהָ, וְלָכֵן הִיא תִּישָׂאֵר מְצוּרַעַת מִחוּץ לַמַּחֲנֶה שֶׁבָּעָה יָמִים, וְאַחֵר כָּף תִּשָּׁב לְהַיּוֹת עִם כָּל הָעָם.

לְכַאֲרָה, הָאֵם לֹא הֵינּוּ אוֹמְרִים שֶׁאִם ה' כָּעַס עָלֶיהָ הִיא צָרִיכָה לְהַיּוֹת מִחוּץ לַמַּחֲנֶה יוֹתֵר מִשֶּׁבָּעָה יָמִים? הֲרִי אִם כִּשְׁאָכֶיהָ כּוֹעֵס הִיא צָרִיכָה לְהִסְתַּר מִפְּנֵיו שֶׁבָּעָה יָמִים, כִּשְׁה' כּוֹעֵס - יוֹתֵר יָמִים.

בְּכָל זֹאת ה' אָמַר שֶׁתִּהְיֶה מְצוּרַעַת רֶק שֶׁבָּעָה יָמִים, וּמִכָּאֵן לְמַדִּים כָּלֵל חֲשׁוֹב בְּדְרָשֶׁת קַל וְחוֹמֶר: **"דִּינוּ לְבֵא מִן הַדִּין לְהַיּוֹת כְּנִדּוֹן".**

כְּלוּמֹר: לְעוֹלָם הַדְּבָר הַנִּלְמָד לֹא יִהְיֶה חֲמוּר מִן הַדְּבָר הַמְּלֻמָּד. לְפִיכָף, גַּם בְּמִקְרָה זֶה לֹא הִסְתַּגְּרָה מִרְיָם אֶלָּא שֶׁבָּעָה יָמִים.

★ | מן ההיסטוריה

מבצע אטלס

מבצע אטלס היה מבצע משולב של המודיעין הגרמני ומנהיגים ערבים באזור ירושלים. בי"ט תשרי תש"ה (6.10.1944) הוצנחו שני גרמנים ושלושה ערבים, ביניהם חסן סלאמה, בנחל ליד יריחו. הם נשאו איתם כ-10 קופסאות קרטון שהכילו רעל חזק במיוחד מסיס במים. כל קופסה הכילה רעל בכמות המספיקה להרעלת 25,000 איש. ככל הנראה היתה מטרתם להרעיל את מעיינות ראש העין ששימשו את תושבי תל אביב. **במהלך הצניחה נפצע חסן סלאמה ונע לכיוון ירושלים, ושאר המחבלים התחבאו במערה שבואדי קלט.** נערים בדואים מצאו את אחד משקי הכסף וכן אקדח ותחמושת, ובעקבות השמועה על כך נודע לשלטונות על קיום המבצע. מפקד מרחב ירושלים במשטרת ארץ ישראל הורה על חיפושים נרחבים בוואדי קלט. לאחר עשרה ימים התגלו המחבלים, והמבצע נכשל לחלוטין.

תעודת זהות - תלמוד ישראלי

תלמוד ישראלי- הדף היומי לילדים, מחבר ומנגיש את לימוד התלמוד, מגביר אהבת תורה ומעצים את התא המשפחתי והקהילתי.

הפרייקט כולל- שבעה כרכים המקיפים את כל דפי התלמוד עפ"י סדר הדף היומי, עלונים שבועיים המופצים בעשרות אלפי עותקים, דף פייסבוק 60 סרטונים ב- בשיתוף ערוץ מאיר עם כוכבי הילדים אסי וטוביה.

לפתיחת מוקד לימוד כקהילה או בית ספר לפרטים: **ענבל הלל רכזת פרויקטים**
03-9250274 | inbalh@medison.co.il | טל.

תלמוד ישראלי

הדף היומי לילדים

👤 | מתולדותיו

צבי עופר

(תרצ"ב-תשכ"ח, 1932-1968)

סגן אלוף צבי עופר הי"ד היה קצין בצה"ל בדרגת סגן אלוף שנהרג בנחל פרת. עופר נולד בפתח תקווה, התגייס לפלמ"ח, השתתף במבצע "דני" ונלחם בחזית המרכז והדרום. בשנת תשי"ב (1952) **התגייס שוב לצבא והוטל עליו להקים יחידה שתערוך מרדפים ומאריבים לפדאיונים. אחרי מלחמת ששת הימים כיהן עופר כמושל הצבאי של שכם וחברון.** ביום כ"ט בכסלו תשכ"ט (20.12.1968) הגיע עופר לוואדי קלט, מערבית ליריחו, במרדף אחרי כנופיית מחבלים שפניה היו מועדות לירושלים כדי לפגוע באזרחיה. **צבי צעד בראש טור של חיילים שהעפיל אל מצוקי ואדי קלט, ואז נורה ונפגע קשות ומת לאחר מכן בבית החולים.** שלט לזכרו הוצב בנחל מחנה "עופר" צפונית לירושלים

צבי עופר (Wikipedia, Prubio) נקרא על שמו.

דף ע': עגלה ערופה

בדף זה מסתמים הפרק השביעי של מסכת זבחים. ההלכה האחרונה הכתובה בפרק עוסקת בדיון "עגלה ערופה".

מהי "עגלה ערופה"?

התורה אומרת, שאם נמצא אדם מת בדרךך שכיין שתי ערים, ואין יודעים מי הרג אותו - יוצאים זקני בית הדין הגדול אל המקום שבו נמצא ההרג ומודדים מי העיר הקרובה ביותר אליו.

אחר כך מביאים עגלה, ועורפים אותה ליד נחל, ואחר כך קוברים את העגלה.

מן העגלה הערופה, אסור להנות לעולם, גם לאחר שקברו אותה.

דף ע"א: קרבנות פסולים

ההלכה הראשונה בפרק השמיני של מסכת זבחים, פרק כל הזבחים, עוסקת באפשרות שהרבה קרבנות יהיו פסולים להקרבה ברגע אחד.

נאמר במשנה: **"כל הזבחים שנתערבו בחטאות המתות או בשור הנסקל, אפלו אחת ברבוא - ימותו כלן".**

מהן "חטאות המתות"? למשל קרבן חטאת שהבעלים שלו נפטר. את הקרבן הזה אסור להקריב כי האדם הזה כבר אינו יכול להתכפר על חטאיו.

מהו "שור הנסקל"? שור שנגח אדם והרגו ונפסק דינו למיתה בבית הדין. שור זה אסור להקריב כקרבן.

אם התערב שור אחד שהוא חטאת שמתו בעליו או שהוא שור הנסקל, בתוך עדר ענק של שורים שהוקדשו לקרבן - כל השורים אינם יכולים לעלות לקרבן מפני שאיננו יודעים מיהו השור הפסול להקרבה ואיזה שור כשר.

שאלת השבוע

התשובות לשאלות נמצאות בעלון זה

א. מה פירוש הביטוי "דין לבא מן הדין להיות כנדון"?

ב. מהי "עגלה ערופה"?

ג. מהו "שור הנסקל"?

בין הפותרים נכונה תיערך הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בטאבלט איכותי או בסט ספרים של התלמוד הישראלי (לפי בחירתכם).

את התשובות יש לשלוח במייל עד יום רביעי
talmudisraeli@medison.co.il

הודעות ישלחו לזוכים במייל ושמותיהם יפורסמו בדף הפייסבוק של התלמוד הישראלי.

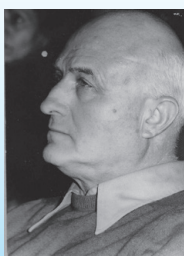
*בפיקוח רואה חשבון

70 שנה למדינת ישראל

תשס"ט/2009

מפקד ולוחם הלח"י יעקב טונקל בנאי

יעקב בנאי (תר"פ-תשס"ט, 1920-2009) היה מבכירי הלוחמים של ארגון הלח"י. הוא נולד בפולין בשם יעקב טונקל והיה חניך בית"ר. בשנת ת"ש (1940) עלה עם קבוצת חברים לארץ, ובעקבות הפילוג באצ"ל החליט להצטרף לאברהם שטרן בלח"י. הוא שינה את שם משפחתו ל"בנאי" כדי להטעות את הבריטים, והיה ידוע בכינוי "מזל". השתתף בשורה ארוכה של פעולות קרביות, ביניהן ניסיון ההתנקשות בנציב העליון הרולד מקמיקל, וחסולו של תומס וילקין, האחראי על המחלקה היהודית בכולשת הבריטית. בהמשך התמנה למפקד מחלקת הפעולות, תכנן והשתתף בפעולות כמו התקפות על יחידות צבא ומשטרה, פיצוץ גשרים והחרמת נשק. כתב את הספר "חיילים אלמונים" על קורותיו בלח"י, והרבה להרצות בצה"ל, בבתי ספר ובמתנ"סים ברחבי ישראל.

יעקב בנאי (שרגא בנאי, Wikipedia)

תשס"ט/2009

מי אנחנו?

זהו את האנשים הבאים:

1. הטמין אזור פשתים בנחל פרת

2. ניסה להרעיל את מעיינות ראש העין

3. שיסע אריה במו ידי

4. נענשה בצרעת בגלל שדיברה לשון הרע

5. נהרג בידי מחבלים בנחל פרת

דבר תורה לשולחן שבת

פרה אדומה הייתה מאז ומעולם חיה נדירה שקשה היה למצוא. הגמרא מספרת שחכמינו הלכו אל גוי שהייתה לו אבן נדירה שהייתה חסרה לחושן, והציעו לו בעבורה הרבה מטבעות זהב יקרות. הגוי סירב לתת לחכמים את האבן כי המפתח לתיבת האוצר היה מונח תחת הכרית של אביו שישן. לאחר שנה- עשה ה' נס לאותו גוי ונולדה לו בעדר- פרה אדומה. חכמינו חזרו אל הגוי ושילמו בעבור הפרה את אותו סכום גדול שהסכימו לשלם בעבור האבן היקרה, שסירב הגוי למכור. **מדוע זכה הגוי דווקא לפרה אדומה כשכר על כיבוד ההורים שעשה?** הגוי ויתר על סכום גדול של כסף עבור מצוות כיבוד הורים- מצווה חשובה אותה כל אדם מבין, וחכמינו לימדו אותנו שעם ישראל מוכן לותר על אותו סכום גבוה גם למצווה שלא מבנים- מצוות פרה אדומה.

יש לי מושג | כותים

הכותים היו עם שחיו בארץ ישראל בתקופת בית שני. הם הובאו לארץ על ידי מלך אשור לאחר גלות ישראל, והחלו לעבוד את ה' כדי להינצל מהאריות שפגעו בהם. במשך תקופה מסוימת התלבטו חז"ל האם דינם כישראל או לא, אולם לבסוף גילו שהכותים עובדים עבודה זרה בהר גריזים, וקבעו שדינם כגויים.

ידיעות ספרים

